

א) ב"ק קמ"ג: ט וועי
תוס' ב"ב כ"ז: א: ד"ה ואס
דעוהו,

גליון הש"ס

תוס' ד"ה מה וכו'
בשארם ליה כד וכו'
הניין עין געוין דף ל"ט
תוס' ד"ה כיון:

הגהות הגר"א

[א] תוס' ד"ה מה וועי
כו'. ר"ב אצל כל הפוסקים
חולקים ע"ז: [ב] שם
איכא לאוקמי כו'. ר"ב אצל
רש"י שם ד"ה פרידקא
והרא"ש ור"פ כתבו בוסר
או סמך וקושיא תוס'
מייך המ"מ משום דל"ן
דך למכור פירות פדס
ק:

מוסף רש"י

הגזיל את חבריו
והבליע לו בחשבון.
לאחר זמן לקח הימנו
מקח וכשתן לו דמים
הסיף עליהם מעות הגזילה
והכליע בחשבון שהיה
בוש לומר הרי גזילתך
(ב"ק ק"ח). ולרדות את
בורתה. לטון הגזלת
דיקון של כל דבר הנדבק
וכן לענין פת הנדבקת
בתור מקראת הגזילה
רדיה הודעה פת מן התורה
על שם שהיבש עשוי על ידי
חלות עשוי מדובק בדומי
הכלי בכל דברין מדובק אל
דופן כמדת עוגל הכלי
(פסו"ט י"ד טו).

איזהו נשך פרק חמישי בבא מציעא סד.

עין משפט
נר מצוה

ל א מ"י פ"ד מהלכות
מלוה ולוה הלכה י
סמך לאוין קלו טו"ש"ע
ח"מ סי' רלב סעיף ב':
לא ב מ"י פ"ד מהלכות
גביה ה"י י ופ"א
מה"ל גזילה ואבדה ה"ל ח
סמך עשין ע"א טו"ש"ע ח"מ
סי' שנה סעיף א וסי' שסו
סעי' ב בה"ג'
לב ג מ"י פ"ט מה"ל
מלוה ולוה הלכה ג
סמך לאוין קלו טו"ש"ע י"ד
סי' קעג סעיף ט'
לג ד מ"י שם הלכה י
סמך שם טו"ש"ע שם
סעיף ט [ובה"ג']:
לד ה מ"י שם פ"ח הלכה
י סמך לאוין קלו
טו"ש"ע י"ד סי' קעג סעיף
יג:

בעישורייתא וחומשייתא. הם היו רגילין בחמשה כדך
שאנו מונין אחד אחד ולדיןן הוא בכל ענין
כנדי שהדעת טועה: **מה** שעזי חולבות מכור לך מותר. הך
ברייתא לא קשיא לרז דאסר לקמן פרידקא בסוף פירקין
(דף עג.) דהכא חזון רגילות לזולל
בצביל הממתת יוס או יומים לךך
מותר שמקבל עליו הפסד ושכר וכן
יכול להפסיד כמו להשתכר הלכך
אפילו ימנא יותר מן הדמים שנתן
לא הוא אגרי נטר אצל פרידקא אסר
רז דקא חזויל גביה טובא שרגיל
לקנות צעות שהו צוסר ומשום
הקדמת צעות עז זמן הצביר אחויל
גביה והו אגרי נטר ואע"ג דהתם
נמי וימנין דלית בהו תיובתא דקאמרי
שמואל כגון צדד או קרח או גשמים
ומפסיד הכל רז לא חייס להכי דלא
שכיח הוא ואו"מ לרז דאסר פרידקא
מ"ש ממשכנתא דסורא דמשמע לקמן
(דף טו): דשריא לר"ע דכתבי הכי
צמשלם סוף אילין תיפוק ארעא
דא בלא כסף דשרי אפילו לכמה
שנים לאחולי גביה כ"ש לשנה אחת
יש לומר דשאני משכנתא דסורא
שקונה קרקע מעכשיו צמעות ושטר
לפירוטיה אי לא יפדנה הלואה אצל
פרידקא אינו וזכה בשום דבר והו
זוהי הלואה גביה עדי הצבירה ועוד
דמשכנתא דסורא קרו לו קרקע לכול
דבר אפי' למשטח בה פרי ולהעמיד
שם בהמותיו וכל תשמיש שירצה אצל
בפרידקא אינו מוכר אלא יין בלבד
[א] ועוד י"ל לרז לא אסר פרידק' אלא
דוקא כשאמר ליה כך וכך הינין מכור
לך אצל אס מכר לו הו רז הן מעט
מה שיגדל מודה רז דשרי ואפ"ה
שרי שמואל משום שיהא שעיין יהיה
רע ולא ישוה הדמים שנתן והכא
בקרי ועזי חולבו' דאסור מודה שמואל
דלא שייך ביה תיובתא ולא יכא דאמרי
נמי דשרי רבא כיון דממילא קא רבו
אמיא אפי' אליבא דרז ואע"ג דהתם
נמי ממילא קרבי [ב] איכא לאוקמי
דהתם מיירי בפרידקא כשלא ילא עדיין
הפרי כלל: **אי** תקפה ברשותך.

בעישורייתא וחומשייתא. הם היו רגילין להלווא
עשרה עשרה או ה' והין אחד או שנים עודפות שאין צאות
לכלל ה' יש לומר שטעה בחשבון אס עישורייתא וינהו טעה בין
חמשים לארבעים או בין ארבעים לשלשים ואס אינו עשיריות ושנן
חמישיות יש שהיו רגילין למנות חמשה
חמשה ואס היו עודפות הכנה כגון
ג'ה טעה צבע עשיריות כרפי' ויש כאלן
טעות של ג' בדילוג אחד ובה'
העודפות טעה בין ג' לארבע או
אס עודפות ט"ו או כ"ה טעה ג'
פעמים או ה' פעמים צמחון של
חמש אצל אס עודפות על החמישיות
אחת או ב' או ג' או ד' שאינן מגיעות
ל'ה' טעה כלום וכולם מתנה:
ואי איניש תקיפא הוא. זה שנתנס
לו אדם קשה הוא שאינו רגיל לגמול
חכדים ולתת מתנת חנם: **מאי.** כמה
יתלה זה לעכבם צידו: **אמר** ליה.
כיון דליכא למימר טעה צמחון
טלינן למימר דלמא מיגול גזילה זה
ימיס רביס וזה לא ידע והשתא מלאו
לבו רביס: **דלא** שקיל וטרי ליה.
לא נשא ונתן עמו מעולם: **בשליה**
פירקין. כשסיים לדרוש צאתי ולא
שמעתי תחילת דבריו: **שמעיס דקאמר**
קרי קרי. שמעתי דורש ומזכיר
דלועין תמיד: **יהיבנא לך.** לאחר
זמן: **בני גרמינא.** אמה אמה:
איסנהו. אס יש לו צגנו גדולות
בני אמה: **ליסנהו.** ועודן קטנות הן
אסור: ולרדות אס כוונסו. על שם
שעשויות חלות חלות ודבוקות מדופן
אל דופן קרי ליה רדייה כרדיית פת
מדובקת בתנור: **מה** שעזי חולבות
מכור לך. צכך וכך זוז אס מעט
אס רז יגיעך: **מוסר.** שהרי קיבל
עליו הפסד ושכר הלכך אפי' ימנא
יותר משוה הדמים אין כאלן אגרי
נטר ליה דאי הוה צביר מדמים נמי
הוה שקיל: **אצל אמר** לו כך וכך.
סאין ואחזיל גביה צככר הקדמת
המעות אסור: **איכא דאמרי.** גבי
קרי אמר רבא שפיר דמי: **והא**
טינא אסור. גבי גזיה וחלב: **לאו**
מינייה קא רבו. חלב הכא לאחר זמן

איניש תקיפא הוא ואי איניש תקיפא הוא גזילה
יהיב מתנה מאי א"ל דלמא מיגול גזילה
ואבלע ליה בחשבון דתניא ⁶הגזול את
חבירו והבליע לו בחשבון יצא ואי איניש
דאתי מעלמא דלא שקיל וטרי בהדיה מאי
א"ל דלמא איניש אחרינא גזילה וא"ל כי
יויף פלוני פשיטי מינך אבלע ליה בחשבון
אמר רב כהנא הוה יתיבנא בשליה פירקין
דרב ושמעית דקאמר קרי קרי ולא ידענא
מאי קאמר בתר דקם רב אמרי להו מאי קרי
קרי דקאמר רב אמרו לו הכי קאמר רב האי
מאן דיהיב זוזי לגבינאה אקרי וקא אזלי
עשרה קרי בני זרתא וא"ל יהיבנא לך בני
גרמינא איתנהו שרי ליתנהו אסור פשיטא
מהו דתימא כיון דממילא קא רבו שפיר דמי
קמ"ל כמאן כי האי תנא דתניא יהוהולך
לחלוב את עזיו ולגזוז את רחלו ולרדות את
כוורתו מצאו חבירו ואמר לו מה שעזי
חולבות מכור לך מה שרחלי גוזזות מכור
לך מה שכוורתך רודה מכור לך מותר אבל
אם אמר לו מה שעזי חולבות כך וכך מכור
לך מה שרחלי גוזזות כך וכך מכור לך מה
שכוורתך רודה כך וכך מכור לך אסור ואע"ג
דממילא קא רבו כיון דליתנהו בההיא שעתא
אסור איכא דאמרי אמר רבא כיון דממילא
קא רבו שפיר דמי והתניא כך וכך אסור
התם לאו מיניה קא רבו דשקלי ליה להאי
ואתי אחרינא בדוכתיה הכא מיניה קא
רבו דכי שקלי ליה להאי לא אתי אחרינא
בדוכתיה אמר אביי שרי ליה לאיניש
למימר ליה לחבריה הילך ארבעה זוזי
אחביתא דחמרא אי תקפה ברשותך אי יקרא
אי זילא ברשותי א"ל רב שרביא לאביי
האי

איניש תקיפא הוא ואי איניש תקיפא הוא גזילה
יהיב מתנה מאי א"ל דלמא מיגול גזילה
ואבלע ליה בחשבון דתניא ⁶הגזול את
חבירו והבליע לו בחשבון יצא ואי איניש
דאתי מעלמא דלא שקיל וטרי בהדיה מאי
א"ל דלמא איניש אחרינא גזילה וא"ל כי
יויף פלוני פשיטי מינך אבלע ליה בחשבון
אמר רב כהנא הוה יתיבנא בשליה פירקין
דרב ושמעית דקאמר קרי קרי ולא ידענא
מאי קאמר בתר דקם רב אמרי להו מאי קרי
קרי דקאמר רב אמרו לו הכי קאמר רב האי
מאן דיהיב זוזי לגבינאה אקרי וקא אזלי
עשרה קרי בני זרתא וא"ל יהיבנא לך בני
גרמינא איתנהו שרי ליתנהו אסור פשיטא
מהו דתימא כיון דממילא קא רבו שפיר דמי
קמ"ל כמאן כי האי תנא דתניא יהוהולך
לחלוב את עזיו ולגזוז את רחלו ולרדות את
כוורתו מצאו חבירו ואמר לו מה שעזי
חולבות מכור לך מה שרחלי גוזזות מכור
לך מה שכוורתך רודה מכור לך מותר אבל
אם אמר לו מה שעזי חולבות כך וכך מכור
לך מה שרחלי גוזזות כך וכך מכור לך מה
שכוורתך רודה כך וכך מכור לך אסור ואע"ג
דממילא קא רבו כיון דליתנהו בההיא שעתא
אסור איכא דאמרי אמר רבא כיון דממילא
קא רבו שפיר דמי והתניא כך וכך אסור
התם לאו מיניה קא רבו דשקלי ליה להאי
ואתי אחרינא בדוכתיה הכא מיניה קא
רבו דכי שקלי ליה להאי לא אתי אחרינא
בדוכתיה אמר אביי שרי ליה לאיניש
למימר ליה לחבריה הילך ארבעה זוזי
אחביתא דחמרא אי תקפה ברשותך אי יקרא
אי זילא ברשותי א"ל רב שרביא לאביי
האי

איניש תקיפא הוא ואי איניש תקיפא הוא גזילה
יהיב מתנה מאי א"ל דלמא מיגול גזילה
ואבלע ליה בחשבון דתניא ⁶הגזול את
חבירו והבליע לו בחשבון יצא ואי איניש
דאתי מעלמא דלא שקיל וטרי בהדיה מאי
א"ל דלמא איניש אחרינא גזילה וא"ל כי
יויף פלוני פשיטי מינך אבלע ליה בחשבון
אמר רב כהנא הוה יתיבנא בשליה פירקין
דרב ושמעית דקאמר קרי קרי ולא ידענא
מאי קאמר בתר דקם רב אמרי להו מאי קרי
קרי דקאמר רב אמרו לו הכי קאמר רב האי
מאן דיהיב זוזי לגבינאה אקרי וקא אזלי
עשרה קרי בני זרתא וא"ל יהיבנא לך בני
גרמינא איתנהו שרי ליתנהו אסור פשיטא
מהו דתימא כיון דממילא קא רבו שפיר דמי
קמ"ל כמאן כי האי תנא דתניא יהוהולך
לחלוב את עזיו ולגזוז את רחלו ולרדות את
כוורתו מצאו חבירו ואמר לו מה שעזי
חולבות מכור לך מה שרחלי גוזזות מכור
לך מה שכוורתך רודה מכור לך מותר אבל
אם אמר לו מה שעזי חולבות כך וכך מכור
לך מה שרחלי גוזזות כך וכך מכור לך מה
שכוורתך רודה כך וכך מכור לך אסור ואע"ג
דממילא קא רבו כיון דליתנהו בההיא שעתא
אסור איכא דאמרי אמר רבא כיון דממילא
קא רבו שפיר דמי והתניא כך וכך אסור
התם לאו מיניה קא רבו דשקלי ליה להאי
ואתי אחרינא בדוכתיה הכא מיניה קא
רבו דכי שקלי ליה להאי לא אתי אחרינא
בדוכתיה אמר אביי שרי ליה לאיניש
למימר ליה לחבריה הילך ארבעה זוזי
אחביתא דחמרא אי תקפה ברשותך אי יקרא
אי זילא ברשותי א"ל רב שרביא לאביי
האי

איניש תקיפא הוא ואי איניש תקיפא הוא גזילה
יהיב מתנה מאי א"ל דלמא מיגול גזילה
ואבלע ליה בחשבון דתניא ⁶הגזול את
חבירו והבליע לו בחשבון יצא ואי איניש
דאתי מעלמא דלא שקיל וטרי בהדיה מאי
א"ל דלמא איניש אחרינא גזילה וא"ל כי
יויף פלוני פשיטי מינך אבלע ליה בחשבון
אמר רב כהנא הוה יתיבנא בשליה פירקין
דרב ושמעית דקאמר קרי קרי ולא ידענא
מאי קאמר בתר דקם רב אמרי להו מאי קרי
קרי דקאמר רב אמרו לו הכי קאמר רב האי
מאן דיהיב זוזי לגבינאה אקרי וקא אזלי
עשרה קרי בני זרתא וא"ל יהיבנא לך בני
גרמינא איתנהו שרי ליתנהו אסור פשיטא
מהו דתימא כיון דממילא קא רבו שפיר דמי
קמ"ל כמאן כי האי תנא דתניא יהוהולך
לחלוב את עזיו ולגזוז את רחלו ולרדות את
כוורתו מצאו חבירו ואמר לו מה שעזי
חולבות מכור לך מה שרחלי גוזזות מכור
לך מה שכוורתך רודה מכור לך מותר אבל
אם אמר לו מה שעזי חולבות כך וכך מכור
לך מה שרחלי גוזזות כך וכך מכור לך מה
שכוורתך רודה כך וכך מכור לך אסור ואע"ג
דממילא קא רבו כיון דליתנהו בההיא שעתא
אסור איכא דאמרי אמר רבא כיון דממילא
קא רבו שפיר דמי והתניא כך וכך אסור
התם לאו מיניה קא רבו דשקלי ליה להאי
ואתי אחרינא בדוכתיה הכא מיניה קא
רבו דכי שקלי ליה להאי לא אתי אחרינא
בדוכתיה אמר אביי שרי ליה לאיניש
למימר ליה לחבריה הילך ארבעה זוזי
אחביתא דחמרא אי תקפה ברשותך אי יקרא
אי זילא ברשותי א"ל רב שרביא לאביי
האי